

Obsah

Úvod

Obecné normy, výkresy ve strojírenství	
Normální délkové rozměry. Zaoblení a zkosení hran	9
Zjednodušené zobrazování středicích důlků	10
Řady kuželů a úhly kuželů	11

Závity

Metrické závity pro všeobecné použití. Základní profil. Přehled. Základní rozměry	12
Lichoběžníkový závit rovnoramenný jednochodý. Základní rozměry	15
Doporučené průměry vrtáků pro závity matic	17
Metrické závity ISO pro všeobecné použití. Délky zašroubování závitů	18

Tolerance a uložení

Soustava tolerancí a uložení ISO	19
Základní tolerance	19
Vzorce pro výpočet základních úchylek hřidelů a děr (výběr)	20
Základní úchylky hřidelů (výběr) – číselné hodnoty	21
Základní úchylky děr (výběr) – číselné hodnoty	22
Mezní úchylky vybraných hřidelů	23
Zaokrouhlení základních tolerancí a základních úchylek	24
Mezní úchylky vybraných děr	25
Doporučená uložení v soustavě jednotné díry a jednotného hřidele	26
Všeobecné tolerance. Nepředepsané mezní úchylky délkových a úhlových rozměrů	27
Tolerance polohy os děr pro spojovací součásti	28

Geometrické tolerance

Geometrické tolerance. Číselné hodnoty	35
Tolerance tvaru válcových ploch v závislosti na stupni přesnosti rozměru (výběr)	35
Tolerance rovinnosti, přímosti a rovnoběžnosti v závislosti na stupni přesnosti tolerance rozměru (výběr)	36
Tolerance rovinnosti a přímosti pro roviny, které nemají tolerovanou vzdálenost (výběr)	36
Tolerance rovnoběžnosti, kolmosti, sklonu, kruhového čelního házení a celkového čelního házení (výběr)	37
Tolerance kruhového obvodového házení a celkového obvodového házení. Tolerance souososti a souměrnosti (výběr)	37
Všeobecné tolerance. Nepředepsané geometrické tolerance	38

Struktura povrchu

Drsnost povrchu	40
Závislost mezi rozměrovou tolerancí a drsností povrchu	40
Dosažitelné hodnoty drsnosti povrchu různými způsoby výroby	40
Drsnost povrchu funkčních ploch	41

Ozubení

Řetězová kola pro hnací válečkové a pouzdrové řetězy. Metody výpočtu	45
Ozubená kola, moduly	47

Konstrukční prvky

Rýhování přímé. Vroubkování pravoúhlé. Vroubkování kosouhlé	48
Rovnoboké drážkování válcových hřidelů s vnitřním středním. Rozměry a tolerance	49
Zápichy	50
Válcové konce hřidelů. Kuželové konce hřidelů s kuželovitostí 1:10	51

Mazací technika

Mazací otvory, drážky a kapsy pro kluzná uložení	53
--	----

Šrouby, matice a podložky. Obecná část	
Všeobecné požadavky na šrouby a matice.....	56
Mechanické vlastnosti spojovacích součástí. Šrouby. Matice – závity s hrubou roztečí.....	57
Tolerance spojovacích součástí. Šrouby a matice – Výrobní třída A, B a C. Ploché kruhové podložky pro šrouby a matice – Výrobní třída A a C.....	58
Válcové zahloovení pro šrouby se šestihrannou hlavou a šestihrannou maticí s podložkou.....	60
Válcové zahloovení pro šrouby s válcovou hlavou	61
Konce šroubů s vnějším metrickým závitem ISO.....	62
Výběhy vnějšího závitu ISO	63
Výběhy vnitřního metrického závitu	64
Kuželové zahloovení pro šrouby se zápustnou hlavou	65
Drážky vnějšího metrického závitu	66
Drážky vnitřního metrického závitu	67
Díry pro šrouby	68
Hloubka děr pro závrtné šrouby.....	69
Šrouby	
Šrouby se šestihrannou hlavou. Výrobní třída A	70
Šrouby se šestihrannou hlavou se závitem k hlavě. Výrobní třída A	72
Lícované šrouby s dlouhým závitem	75
Lícované šrouby s krátkým závitem	78
Odtlačovaní šrouby s čípkem. Odtlačovaní šrouby se zahroceným čípkem	81
Upínací šrouby s osazeným koncem	82
Upínací šrouby s nákrúžkem a s čípkem	83
Šrouby s válcovou hlavou. Výrobní třída A	84
Šrouby s válcovou hlavou s vnitřním šestihranem	85
Šrouby se zápustnou hlavou. Výrobní třída A	88
Šrouby se zápustnou hlavou s křížovou drážkou tvaru H nebo tvaru Z. Výrobní třída A, ocel pevnostní třídy 4.8.....	90
Závrtné šrouby do oceli, litiny, slitin hliníku.....	91
Stavěcí šrouby s drážkou a s plochým koncem, s kuželovým důlkem, s čípkem, s hrotom	93
Matice	
Šestihranné matice, typ 1. Výrobní třída A a B	96
Šestihranné matice nízké (se zkosením). Výrobní třída A a B	97
Korunové matice	98
Rýhované matice. Rýhované matice nízké	99
Samojistné šestiranné matice (s nekovovou vložkou), typ 1 – Pevnostní třídy 5.8 a 10	100
Ploché kruhové podložky – Běžná řada. Ploché kruhové podložky se zkosením – Běžná řada Výrobní třída A	101
Zajištění a příslušenství šroubů	
Pružné podložky	102
Vějířovité podložky s vnějším ozubením. Vějířovité podložky s vnitřním ozubením	103
Pojistné podložky s jazyčkem	104
Pojistné podložky s nosem	105
Závlačky	106
Čepy, kolíky	
Čepy bez hlavy	107
Čepy s hlavou	108
Válcové kolíky z nekalené oceli a austenitické korozivzdorné oceli.....	109
Kuželové kolíky nezakalené	110
Pera a drážky	
Pera a drážky – Přířazení k hřidelům.....	111

Pera těsná s mezními úchylkami šířky e7 nebo h9	112
Pera výmenná se dvěma přídružnými šrouby	114
Pera výmenná s jedním přídružným šroubem.....	116
Pojistné kroužky	
Pojistné kroužky pro hřidele	118
Pojistné kroužky pro díry.....	121
Součásti pohonů	
Hnací klínové řemeny klasických průřezů. Základní rozměry	124
Řemenice pro ploché řemeny	126
Řemenice pro hnací klínové řemeny klasických průřezů. Základní parametry, rozměry	128
Řetězy	
Válečkové řetězy	130
Příslušenství valivých ložisek	
Pojistné matice se čtyřmi drázkami (KM matici).....	132
Pojistné podložky s přímým ozubem (MB podložky)	133
Těsnění ložiskových těles. Plstěné těsnění a drážky.....	134
Valivá ložiska	
Valivá ložiska. Radiální ložiska – tolerance. Valivá ložiska. Uložení	136
Rozměry součadnice zaoblení.....	140
Kuličková ložiska jednořadá.....	141
Kuličková ložiska jednořadá s kosouhlým stykem	143
Kuličková ložiska dvouřadá s kosouhlým stykem.....	146
Válečková ložiska jednořadá	147
Kuželíková ložiska jednořadá.....	150
Axiální kuličková ložiska jednosměrná a obousměrná	153
Mazací zařízení	
Staufferovy maznice	156
Mazací hlavice kulové přímé	156
Mazací zátky s kuličkou a se závitem.....	157
Kruhové olejoznaky o vyšší tepelné vodivosti	157
Těsnění	
Pryžové manžety U vrstvené. Montážní délky pro pryžové manžety U	158
O – kroužky pro těsnění pohyblivých částí	159
O – kroužky pro těsnění nepohyblivých částí	161
Těsnící kroužky ploché. Těsnící kroužky čočkovité	163
Hřídelové těsnící kroužky	164
Přítlačné kovové kroužky pro manžety U se středním vnějším	168
Přítlačné kovové kroužky pro manžety U se středním vnitřním	169
Svařované konstrukce, svařování	
Doporučení pro přípravu svařovaných spojů a jejich rozměry	170
Svařovací materiály pro běžné nelegované a jemnozrnné oceli s $Re \leq 500$ MPa.....	173
Všeobecné tolerance svařovaných konstrukcí – Délkové a úhlové rozměry – Tvar a poloha.....	174
Obalené elektrody pro ruční obloukové svařování nelegovaných a jemnozrnných ocelí – Klasifikace.....	176
Dráty a svarové kovy pro obloukové svařování nelegovaných a jemnozrnných ocelí tavicí se elektrodou v ochranném plynu – Klasifikace	178
Tyče a dráty pro obloukové svařování nelegovaných a jemnozrnných ocelí wolframovou elektrodou v inertním plynu a jejich svarové kovy – Klasifikace	178
Dráty pro plamenové svařování nelegovaných a žáropevných ocelí – Klasifikace	179

Čerpadla. Doporučení pro konstrukci	
Ucpávková těsnění.....	180
Přírubová hrdla ze sedé litiny PN 6 (PN 2,5).....	181
Oválné nálitky těsnicích prostorů	182
Těsnicí prostory stlačovaných upcávek	183
Oválná výka upcávek.....	184
Válcové zarovnání pro hlavy šroubů a matic	184
Nálitky a patky pro šrouby.....	185
Nálitky pro armatury.....	185
Kluzná pouzdra.....	186
Patkové trojfázové asynchronní motory nakrátko (výběr).....	187
Šroubení a součásti šroubení	
Strojírenská šroubení – přehled sestav.....	188
Díry v tělese pro zašroubování hrdel strojírenských šroubení s plochým těsněním.....	189
Strojírenská šroubení. Hrdla přímých připojek pro osovou montáž	190
Těsnicí kroužky pro strojírenská šroubení	193
Těsnicí kuželíky pro strojírenská šroubení	194
Převléčné matice pro strojírenská šroubení	195
Plochá těsnění pro strojírenská šroubení	196
Závitové zátky se závitem metrickým	197
Technické materiály	
Rozdelení ocelí ke tváření podle ČSN a EN	198
Označování ocelí ke tváření podle ČSN	198
Rozdelení ocelí do tříd.....	198
Rozdelení konstrukčních ocelí podle účelu použití	199
Označování ocelí podle ČSN EN	200
Označování značkou.....	200
Číselné označování	204
Přifazení značek ocelí ČSN ke značkám EN	204
Příklady značení a použití technických materiálů	207
Plechy tenké. Plechy tlusté z ocelí tříd 10 až 16 válcované za tepla	210
Plechy žebrovány z ocelí tříd 10 a 11 válcované za tepla.....	211
Široká ocel z ocelí tříd 10 a 11 válcovaná za tepla	212
Tyče ocelové ploché válcované za tepla	213
Tyče ocelové čtvercové válcované za tepla	213
Tyče ocelové kruhové válcované za tepla	214
Tyče ocelové šestihranné válcované za tepla.....	214
Tyče kruhové válcované za tepla (nerezová ocel)	215
Tyče kruhové z ocelí tříd 11 až 16 tažené za studena s úchytkami h11 a h12	216
Tyče čtvercové z ocelí tříd 11 a 12 tažené za studena s úchytkami h11 a h12	216
Tyče ploché z ocelí tříd 11 a 12 tažené za studena s úchytkami h11 a h12	217
Tyče šestihranné z ocelí tříd 11 až 16 tažené za studena s úchytkami h11 a h12	217
Trubky ocelové bezešvé tvářené za tepla.....	218
Trubky kruhové tažené za studena (nerezová ocel).....	219
Tažené ocelové dráty patentované na pružiny	220
Označování tvářeného hliníku a jeho slitin podle EN	221
Hliník a slitiny hliníku - tyče kruhové lisované za tepla	223
Hliník a slitiny hliníku - tyče čtvercové lisované za tepla	223